

קזבלן יפני

ג'ורא גודיק מ'צ'י' קזבלן

איש זמאנשה Man of La Mancha KAZABLAN

מחזה מוסיקלי מקורי באולם "אלהמברה"

כל ערב ב-8.30 במוצ"ש ב-6.30 וב-9.30 בימי ד' גם הצגת מנחה ב-4.30

כרטיסים ב"רוקוקו", ביתר המשרדים ובקופת "אלהמברה"

דרמה מוסיקלית באולם "נחמני" כל ערב ב-8.30 במוצ"ש ב-7 וב-9.30 כרטיסים ב"רוקוקו", ביתר המשרדים ובקופת "נחמני" למבוגרים בלבד מגיל 16

תיים שינוי בנסיבות, והיום הוא חייב לאסור את הפירסום.

זה קורה לעיתים קרובות, ועל כך אין ויכוח בבית-המשפט ואין כל אפשרות להוסיף שרירות: לא ניתן כלל להוכיח שרירות כל מי שהתנגד בנסיון הזה של הגשת צו על-תנאי בענייני צנזורה — אחרי הנסיון הראשון לא יגיש בקשה נוספת, אלא במיקרים מיוחדים מאד. לא מפני שאין לנו אמון ב"בית-המשפט. יש לנו אמון מלא בבית-המשפט פט, אלא טיב העניין הוא כזה שאין סעד מציאותי בבית-המשפט בעניין זה.

שנית — ועדת-העורכים, הוועדה המוסכמת הזאת בין עורכי העיתונות היומית והרביעי כ"ל — אינה קיימת כחוק. היא איננה מחייבת את אף אחד. המלצותיה אינן אלא המלצות. בחוגים מיקצועיים התיאשו ממנה במידה רבה מאד, וגם העיתונים היומיים אינם נוקים לה אלא לפעמים.

בוועדה זו אין סעד של ממש. כך מלמד נסיון-החיים. אין בה סעד של ממש. יתר על כן, זה בפירוש אינו חל על שבו-עוניים. בול, גם אילו רצה להגיש את התומר לצנזורה, ואילו רצה לערער על החלטת ה"צנזורה" — לא יכול היה. הוועדה איננה מיסדת מכת לגביו.

במשך שמושה ימים בשבוע מטף אורי אבנרי מעל דוכן הכנסת לרעיונות ה"עולם הזה, אותם גיבשו בסדנה המחשבתית של השבועון המסויים מאז אביב 1950 (ולמעשה עוד לפני כן, בצבא, בימי המלחמה). אולם יש והוא מופיע בכנסת לא רק כ"נציג של גישה מחשבתית שהתגבשה מסביב לעיתון, אלא כעיתונאי ממש. כך קרה ה"שבוע, כאשר נטל את רשות-הדיבור בוויכוח על הצנזורה ופרשת בול.

היה זה אחרי ששר-המשפטים, יעקוב ש"ר שון שפירא, ענה לשתי הצעות-הסדר-היום של הקומוניסטים. מאחר שהציע להסירן מ"סדר-היום, ניתן לאבנרי לנמק את הצעתו להעבירן לדיון בוועדה.

אף שהשעה כבר היתה מאוחרת מאד, וכו דבריו להקשבה למעלה מן הרגיל, לא רק מצד הח"כים, אלא גם מצד ראשי-הממשלה שנכח במקום.

זהו אחד החידושים שהתאפשרו עם בחירת אבנרי לכנסת: רעיונות והצעות, שבמשך שנים רבות העלינו אותן במדור זה, מוש מעים עתה לראשונה מעל דוכן הכנסת, בפני ראשי-המדינה עצמם.

יהיו הדברים:

לא הייתי מרשה לעצמי להטריח את הבית בשעה כה מאוחרת, לולא רצינות הנושא, ולולא האמונה שבוויכוח מסויים זה יש לי משהו לתרום, לא רק כחבר-כנסת, אלא גם כעיתונאי שיש לו נסיון רב מאד בסוגיה זו דווקא. אני רוצה לדבר בצורה מתורנה ועניינית ככל ש"אפשר.

על מה נטוש ה"ויכוח האמיתי? אין ויכוח בינינו שיש בארץ מקום ל"צנזורה בטחונות, ל"מרות שדווקא נהרצת צאת שר-המשפטים נובע שאין צנזורה בשום מדינה מערבת. יש נוהלים, יש חוקים, אבל צנזורה אין כיום בשום מדינה מערבית. יש לכן פילוסופיה שלמה, שלא זה הנומך להת"ו כח עילה. אנו מוכנים להסכים שיש לפי שעה מקום לצנזורה בטחונות בישראל כיום. גם אין ויכוח על כך, שאין בארץ צנזורה פוליטית מובהקת. באמת אין.

שפירא

העניין המושהי שלפנינו — פרשת העיתון בול — הוא הדוגמה הטובה ביותר לכך. עיתון זה פירסם ידיעות, או רמזים של ידיעות, על פרשה שהיא בלי ספק בטחונות. אבל באותו שבוע היו לפרשה זו גם אספקט טיב פוליטיים ומפלגתיים מובהקים.

היה רמז של משבר ממשלתי. היו בירור רים ממצים בתוך מפלגת-השלטון העיקרית, היו דיבורים מאחורי הקלעים על החלפת ראשי-הממשלה. כך נשתרבו כאן עניין מפי לגתי ועניין בטחוני, ועל כך הוויכוח.

מה קורה במיקרה כזה? העוקץ של ה"בעיה נעוץ בכך שאין למעשה עירעור כל"שהו על מעשי הצנזורה.

ופה יורשה לי, כבוד שר-המשפטים, לת" לוק על שתיים מטענותיך. ראשית, אין זה נכון שיש סעד בבית-המשפט הגבוה לצדק בעניין זה. סעד כזה הוא איננו מציאותי. איננו רוצה לדבר כאן על הבקשות לצווים על-תנאי, שכבוד השר הזכיר איתו, ושהייתי מעורב בהם, כי הדברים היו סודיים. אבל מותר לומר — ואין זה סוד — שבית-המשפט קבע שאין הוא יכול להתערב בשיקוליו של הצנזור.

אבל יש גישה של קצין-מודיעין, ויש גישה של עיתונאי. ולעיתים קרובות מאד זו לא אותה גישה. למשל: יכול לבוא קצין מודיעין ולומר: אם ידיעה מסויימת תתפרסם סמה בעיתון זו — אסור להעתיקה בארץ, כי עצם העתקה בארץ יכולה להתפרש כ"אישור הידיעה. כל עיתונאי יפסול הנחה זו להחליט, מתוך גישה עיתונאית: העתקת ידיעה אין פירושה אישור, ושום אדם, שום עיתונאי, שום איש מדיני בעולם, לא יתייחס לזה כך.

ובכן יש פה הבדלי-גישה לגיטימיים. איננו פוסל את גישת הצנזור, אך מוכיח להיות נוהל תקין להכרעה במיקרה כזה, ואני מציע את ועדת-החוקי-הבטחון.

(ב) מוכרח להיות מוסד אמיתי לעירעור. לא ייתכן שהצנזור — או מי שמינה את ה"צנזור — יהיה הפוסק האחרון, הבלעדי, ללא כל אפשרות של סעד אמיתי. ואנו מציעים שיקום מוסד לעירעורים, שיהא מורכב — נגיד — מקצין-צבא בכיר, עיתונאי מקובל, ואדם שלישי, שימונה אפילו על-ידי שר-המשפטים.

אם הגשתי ידיעה, והצנזור פסל אותה, ואינני מקבל את טענותיו של הצנזור — אוכל תוך 24 שעות לבוא למוסד הזה, לטעון את טענותי ולקבל הכרעה. אם יאשר המוסד את דברי הצנזור — יאשר; לא יאשר — לא יאשר. אבל שתהיה לי אפשרות להביא זאת בפני אותו מישור שיכריע, ולא מישור שהוא קצין-מודיעין במובן הצר של המלה, אלא בעל שיקול יותר רחב.

הייתי מציע לכבוד השר לקבל את ה"הנחה שהדבר הזה טעון בירור בוועדה. כבר הגשתי הצעת-חוק פרטית בעניין. אבל אין טעם לחכות עד שתגיע לדיון. עם כל הכבוד, אני חושב שזוהו עניין מורכב מדי, רציני מדי, מכדי להורידו מסדר היום. אני מציע להעבירו לדיון רציני בוועדה של הכנסת.

עד כאן דבריו של אבנרי. ההמשך היה שיגרת: ההצעה נדחתה ברוב מכריע. רק הקומוניסטים הצביעו בעדה. אנשי גח"ל ר"פ"י נמנעו. הקואליציה כולה — כמפנים ועד הליברלים העצמאיים — הצביעה בעד קבורת העניין.

איש פפ

רק ב.ח.י.ר. לומדים היטב

בשיטה AUDIO VISUAL

כתות בוקר * כתות ערב אנגלית

כז שבוע נפתח קורס חדש צרפתי

אנגלית מדוברת אנגלית טכנית

ת"א: דינגוף 89 (ככר), רח' הס 12 (ליד אלנבי), רמת-גן: ז'בוטינסקי 104. חולון: טרומפלדור 8. רחובות: ויצמן 48. רמלה: סמולנסקי 31. חדרה: ב"מ. מ. מ. מ. שיוכן האזרחי. תל-נח: רחוב מקדונלד 5. הרצליה: ב"מ. תלם, העבודה 14.

מכון ישראלי לכתות

העולם הזה, שבועון החודשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, רח' קרליבך 12, טלפון 301345, ח.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, תל-אביב, רח' סין 6 • גלופות: צינגורפיה כספי בע"מ. • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

עד להודעה חדשה 1500 ל"י פחות

דגמי קונטסה 1967

3 הילוכים 9.555 ל"י

4 הילוכים 9.855 ל"י